

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. декана факультету економіки
та управління
Андрій КОЦУР
« 10 » 10 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. проректора з науково-
педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 12 » 10 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх
технологій
Святослав ПІРІЛЬ
« 12 » 10 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни « ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО (АНГЛ. МОВОЮ)»

ступінь вищої освіти – МАГІСТР

галузь знань 07 – «Управління та адміністрування»

спеціальність 076 – «Підприємництво та торгівля»

освітня програма – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Кафедра підприємництва і торгівлі

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	1	2	30	15	5	4	96	150	2	-
Заочна	1	2	8	4	-	-	138	150	3	-

Тернопіль – ЗУНУ
2023

Робочу програму розробила доцентка кафедри підприємництва і торгівлі,
канд. екон. наук **Смерка Світлана Богданівна**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва і
торгівлі, протокол № 3 від 12 10 2023 р.

Завідувачка кафедри,
д-р. екон. наук, професорка

Ольга СОБКО

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності з
підприємництва та торгівля, протокол № 10 від 12 10 2023 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності,
д-р. екон. наук, професорка

Ольга СОБКО

Гарант ОП

Ірина БОЙЧИК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО (АНГЛ. МОВОЮ)»

1. Опис дисципліни «Інноваційне підприємництво (англ. мовою)»

Дисципліна «Інноваційне підприємництво (англ. мовою)»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Дисципліна вибіркової компоненти ОП Мова навчання англійська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна – 1</i> Семестр: <i>Денна – 2</i> <i>Заочна – 2,3</i>
Кількість змістових модулів – 3	Ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: <i>Денна – 30</i> <i>Заочна – 8</i> Практичні заняття: <i>Денна – 15</i> <i>Заочна – 4</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна – 100</i> <i>Заочна – 138</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 5</i> <i>Заочна –</i>
Тижневих годин – 10 з них аудиторних – 3		Види підсумкового контролю – залік

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни «Інноваційне підприємництво» - є формування системи знань у студентів з економіки і організації інноваційного підприємництва та його управління, формування практичних навичок раціональної організації та економічного обґрунтування напрямків інноваційної діяльності підприємства з урахуванням сучасних тенденцій інноваційного розвитку економіки.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Вивчення теорії і практики інноваційної діяльності підприємств та основних засад інноваційної політики фірми й організації управління інноваційною діяльністю; визначення найбільш ефективних напрямків оновлення техніко-економічної бази підприємства та її продукції; висвітлення системи регулювання і стимулювання інноваційної діяльності.

Завдання лекційних занять:

Мета лекційних занять полягає в доведенні до студентів та засвоєнні ними важливішої інформації щодо теоретичних та прикладних аспектів управління інноваційною діяльністю:

- окреслення предмету курсу інноваційної діяльності; представлення ретроспективного екскурсу розвитку інноваційного підприємництва;
- вивчення теорії і практики інноваційної діяльності підприємства; опрацювання основних дефініцій інноваційної теорії;
- опрацювання особливостей формування попиту на інноваційну продукцію підприємства;
- представлення сучасних організаційних форм реалізації інновацій;
- висвітлення системи регулювання і стимулювання інноваційної діяльності;
- обґрунтування механізму фінансування інноваційного підприємництва.

2.3 . Завдання проведення практичних занять

Основним завданням проведення практичних занять з курсу «Інноваційне підприємництво» є напрацювання студентами навиків і розвитку досвіду запровадження і організації інноваційної моделі розвитку підприємства, враховуючи сучасні виклики.

Завданнями проведення практичних занять є:

- ❖ навчитися застосовувати підходи ретроспективного аналізу розвитку інноваційної теорії і моделювати її вплив на формування потенційних можливостей економічного зростання сучасних суб'єктів господарювання;
- ❖ проводити аналіз економічного, інформаційного і правового забезпечення інноваційних проектів;

- ❖ навчитися формувати та приймати науково обґрунтованих управлінських рішень щодо реалізації інноваційних проектів в умовах ризику і невизначеності;
- ❖ формувати інноваційну політику та організовувати управління інноваційною діяльністю на підприємстві;
- ❖ опрацювати сучасні організаційних форм реалізації інновацій; вивчити системи регулювання і стимулювання інноваційної діяльності; захисту інновацій;
- ❖ механізм фінансування інноваційних проектів та оцінки соціально-економічної ефективності інновацій.

3. Програма навчальної дисципліни «Інноваційне підприємництво»

Змістовий модуль 1 Концептуальні основи інноваційного підприємництва

Тема 1. Предмет і зміст курсу

Предмет і завдання курсу «Управління інноваційної діяльності». Об'єкт вивчення і методологія курсу. Зміст курсу.

Література:

Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.

1. Іванова О.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Харків: НУА-Видавництво, 2020, 108 с.

2. Руснак А.В., Савченко О. Г., Ломоносов Д.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Іліон, 2021, 324 с.

3. Глібко С.В., Розгон О. В., Стріжкова А.В. Інноваційне право: науково-практичний посібник: Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020, 244 с.

4. Плахотнік О. Економіка інновацій: конспект лекцій для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня всіх технічних спеціальностей / О. Плахотнік. Кам'янське: ДДТУ, 2022. 6.

Тема 2. Сутнісна характеристика інноваційної діяльності та інноваційних процесів.

Сутність та зміст інноваційної діяльності. Етапи проходження інноваційної діяльності та їх зміст. Об'єкти та суб'єкти інноваційної діяльності та їх функції. Фактори, які впливають на інноваційне підприємництво.

Класифікація інновацій. Основні види (типи) інновацій. Етапи, стадії та форми інноваційного процесу. Життєвий цикл інновацій. Зміст окремих стадій життєвого циклу.

Література:

1. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.

2. Іванова О.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Харків: НУА-Видавництво, 2020, 108 с.

Руснак А.В., Савченко О. Г., Ломоносов Д.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Іліон, 2021, 324 с.

Тема 3. Сутнісна характеристика інноваційної політики підприємства

Сутність і завдання інноваційної політики підприємства. Необхідність розроблення інноваційної політики в стратегічному управлінні інноваційною

діяльністю. Принципи формування інноваційної політики. Складові інноваційної політики та їх зміст. Інноваційна політика як поєднання цілей розвитку і маркетингової діяльності, досліджень і досягнень у науковій та виробничій сферах, управлінських рішень щодо їх впровадження з урахуванням ресурсних обмежень і можливостей підприємства.

Література:

1. Руснак А.В., Савченко О. Г., Ломоносов Д.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Іліон, 2021, 324 с.
2. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент: підручник: Гельветика, 2023, 334 с.
3. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: Центр навчальної літератури, 2021, 496 с.
4. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.
5. Глібко С.В., Розгон О. В., Стріжкова А.В. Інноваційне право: науково-практичний посібник: Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020, 244 с.

Тема 4. Інфраструктура інноваційної діяльності. Сфера інноваційної діяльності.

Організаційні структури підтримання інноваційного підприємництва. Венчурні фірми: радикальні інновації, ризикове підприємництво. Венчурний бізнес. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва (РНТЦ, технопарк, технополіс). Регіональні науково-технологічні центри (РНТЦ) як засоби формування та здійснення регіональної інноваційної політики, спрямованої на забезпечення економічного розвитку регіону. Види РНТЦ: засновницькі центри, центри інновацій і центри промислової технології.

Література:

1. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.
2. Гук О.В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г.А. Інвестування інноваційної діяльності: навчальний посібник: Київ: Електронне мережне навчальне видання: 2022, 169 с.
3. Іванова О.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Харків: НУА-Видавництво, 2020, 108 с.

Тема 5. Інноваційне партнерство та інтрапренерство.

Змістова характеристика інноваційної політики фірми. Місце інноваційної політики у загальній стратегії розвитку. Складові елементи інноваційної політики фірми. Методи вибору інноваційної політики. Сутність інтрапренерства. Передумови та умови розвитку інтрапренерства у внутрішньо фірмовому підприємстві. Порядок формування творчих груп.

Література:

1. Онищенко В.О., Литвиненко С.Л., Литвиненко Л.Л. Управління інноваціями. Менеджмент: навчальний посібник: Кондор, 2022. 284 с.
2. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.
3. Гук О.В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г.А. Інвестування інноваційної діяльності: навчальний посібник: Київ: Електронне мережне навчальне видання: 2022, 169 с.

Тема 6. Система управління інноваційним підприємництвом

Необхідність, поняття і етапи управління інноваціями. Функції і методи управління інноваційною діяльністю. Організація управління інноваційною діяльністю. Особливості організації управління дослідженнями, розробками та впровадженням інновацій.

Сутність оперативного менеджменту інноваційної діяльності та її контролю. Проблеми та завдання оперативного менеджменту на всіх стадіях життєвого циклу інновацій.

Види і роль організаційних структур в управлінні інноваційними процесами. Принципи та етапи процесу побудови організаційних структур управління інноваційною діяльністю. Обґрунтування вибору організаційних структур управління інноваційною діяльністю.

Література:

1. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент: підручник: Гельветика, 2023, 334 с.
2. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: Центр навчальної літератури, 2021, 496 с.
3. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.
4. Руснак А.В., Савченко О. Г., Ломоносов Д.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Іліон, 2021, 324 с.
5. Глібко С.В., Розгон О. В., Стріжкова А.В. Інноваційне право: науково-практичний посібник: Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020, 244 с.

Змістовий модуль 2

Ефективність управління інноваційним підприємництвом

Тема 7. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій

Взаємодія фундаментальних і прикладних наук у процесі створення інновацій. Форми організації наукової діяльності – академічна, вузівська, галузева, заводська, комерційна. Класифікаційна схема наукового забезпечення інновацій.

Сутність стратегічного планування інноваційних процесів. Види інноваційних стратегій. Оперативне управління інноваційними процесами.

Інноваційна стратегія. Планування, організація та контроль інноваційної діяльності. Організаційні структури управління інноваційної діяльності, їх особливості, переваги та недоліки. Інноваційний потенціал підприємства, його структура.

Література:

1. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: Центр навчальної літератури, 2021, 496 с.
2. Гук О.В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г.А. Інвестування інноваційної діяльності: навчальний посібник: Київ: Електронне мережне навчальне видання: 2022, 169 с.
3. Защепкіна Н.М., Дорожинська Г. В. Організація науково-інноваційної діяльності: навчальний посібник: Київ: Електронне мережне навчальне видання: 2022, 83 с.

Тема 8. Фінансування інноваційних процесів

Фінансування інноваційних процесів. Стратегія фінансування інноваційної діяльності. Методологічні принципи та складові елементи фінансової стратегії фірми щодо фінансування інноваційних процесів. Характеристика видів фінансування інноваційних процесів. Внутрішні та зовнішні джерела фінансування. Врахування ризиків, які можуть виникнути під час фінансування. Причини виникнення та використання ринкового (венчурного) фінансування. Засоби страхування, які використовують ринкові інвестори. Переваги та недоліки венчурного фінансування. Лізингове фінансування. Функції, об'єкти та види лізингу. Переваги та недоліки лізингового фінансування. Склад лізингових платежів.

Література:

1. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: Центр навчальної літератури, 2021, 496 с.
2. Онищенко В.О., Литвиненко С.Л., Литвиненко Л.Л. Управління інноваціями. Менеджмент: навчальний посібник: Кондор, 2022. 284 с.
3. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.

Тема 9. Державне регулювання інноваційної діяльності

Необхідність державної підтримки інноваційної політики. Інструменти державної інноваційної політики. Прямі та непрямі методи сприяння розвитку інноваційної діяльності з боку держави. Політика оподаткування інноваторів.

Прискорена амортизація як метод регулювання оновлення виробництва. Сфери застосування державного впливу на інноваційні процеси. Підтримка державою малого бізнесу як чинник інноваційної політики.

Важелі і інструменти стимулювання інноваційної діяльності. Створювання

системи патентного права (авторського права) та її значення для розвитку інноваційних процесів. Авторське право, інтелектуальна власність, промислова власність, торгова марка, комерційне найменування. Сутність і значення ліцензування інноваційних продуктів. Франчайзинг як спосіб трансферу інновацій.

Література:

1. Онищенко В.О., Литвиненко С.Л., Литвиненко Л.Л. Управління інноваціями. Менеджмент: навчальний посібник: Кондор, 2022. 284 с.
2. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.
3. Руснак А.В., Савченко О. Г., Ломоносов Д.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Іліон, 2021, 324 с.
4. Глібко С.В., Розгон О. В., Стріжкова А.В. Інноваційне право: науково-практичний посібник: Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020, 244 с.

Тема 10. Моніторинг інновацій

Суть та необхідність моніторингу інновацій. Методичні аспекти моніторингу і моделювання процесів дифузії інновації. Проблеми визначення вимірників дифузії інновації. Методика дослідження процесів дифузії інновацій.

Моніторинг інноваційної активності суб'єктів господарювання: аспекти мікро-, мезо- та макроекономічні.

Література:

1. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.
2. Руснак А.В., Савченко О. Г., Ломоносов Д.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Іліон, 2021, 324 с.
3. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: Центр навчальної літератури, 2021, 496 с.

Тема 11. Комплексна оцінка ефективності інноваційної діяльності фірми

Основні принципи вимірювання ефективності інноваційних проектів. Критерії і показники ефективності інноваційної діяльності. Обчислення ефекту. Два види ефекту: мікро- та макроекономічний підхід. Методи визначення економічної ефективності нової техніки та організаційно-технічних заходів. Відмінності абсолютної та порівняльної ефективності. Врахування фактора часу. Термін окупності. Облікова норма прибутку. Процес дисконтування. Показник чистої теперішньої вартості. Індекс прибутковості. Внутрішня норма прибутковості.

Література:

1. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: навчальний посібник: Університетська книга, 2023, 336 с.
2. Іванова О.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Харків: НУА-Видавництво, 2020, 108 с.
3. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: Центр навчальної літератури, 2021, 496 с.

Тема 12. Ризики в інноваційному підприємстві

Характеристика ризиків в інноваційному підприємстві і причини їх виникнення. Види ризиків на окремих етапах "життєвого циклу інновацій". Механізм управління ризиками в інноваційному підприємстві. Ризик – менеджмент як процес управління ризиками. Фактори, що впливають на виникнення ризиків. Ідентифікація і оцінка ризиків. Вибір стратегії поведінки підприємства по відношенню до ризиків. Формування карти ризику. Вибір стратегії поведінки підприємства по відношенню до ризиків. Ухилення від ризику.

Література:

1. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: навчальний посібник: Університетська книга, 2023, 336 с.
2. Іванова О.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Харків: НУА-Видавництво, 2020, 108 с.
3. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: Центр навчальної літератури, 2021, 496 с.

**4. Структура залікового кредиту дисципліни
«Інноваційне підприємництво»**

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

№ з/п	Тема	Кількість годин				
		Лекції	Практ. заняття	Тренінг КПЗ	ІРС	СРС
Змістовий модуль 1						
Концептуальні основи інноваційного підприємництва						
1	Предмет і зміст курсу	2	-	3	-	4
2	Сутнісна характеристика інноваційної діяльності та інноваційних процесів.	2	1		0,25	8
3	Сутнісна характеристика інноваційної політики підприємства	2	1		0,25	10
4	Інфраструктура інноваційної діяльності. Сфера інноваційної діяльності.	2	2		-	8
5	Інноваційне партнерство та інтрапренерство.	2	1		0,25	8
6	Система управління інноваційним підприємництвом	4	1		0,25	10
Змістовий модуль 2						
Ефективність управління інноваційним підприємництвом						
7	Сучасні організаційні форми реалізації інновацій	2	1	3	0,25	8
8	Фінансування інноваційних процесів	2	1		0,25	8
9	Державне регулювання інноваційної діяльності	2	1		0,25	10
10	Моніторинг інновацій	2	1		-	10
11	Комплексна оцінка ефективності інноваційної діяльності фірми	2	-		-	8
12	Ризики в інноваційному підприємстві	4	2		0,25	10
	Разом	28	12	6	2	102

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

№ з/п	Тема	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	СРСР
Змістовий модуль 1 Інновації та інноваційні процеси: сутність, характеристика та управління				
1	Предмет і зміст курсу	0,5	-	-
2	Сутнісна характеристика інноваційної діяльності та інноваційних процесів.	0,5	-	14
3	Сутнісна характеристика інноваційної політики підприємства	1	0,5	16
4	Інфраструктура інноваційної діяльності. Сфера інноваційної діяльності.	0,5	-	14
5	Інноваційне партнерство та інтрапренерство.	1	0,5	10
6	Система управління інноваційним підприємництвом	0,5	-	10
Змістовий модуль 2 Підвищення ефективності інноваційної діяльності				
7	Сучасні організаційні форми реалізації інновацій	1	1	12
8	Фінансування інноваційних процесів	1	0,5	12
9	Державне регулювання інноваційної діяльності	1	0,5	10
10	Моніторинг інновацій	0,5	0,5	12
11	Комплексна оцінка ефективності інноваційної діяльності фірми	-	-	10
12	Ризики в інноваційному підприємстві	0,5	0,5	18
	Разом	8	4	138

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття № 1

Тема 2. Сутнісна характеристика інноваційної діяльності та інноваційних процесів.

Мета: вивчення розвитку інноваційної торії в ретроспективі, функціонування системи «наука-техніка-виробництво-споживання», представлення характеристики функцій інновацій, опрацювання дефініції поняття «інновація», визначення процесу дифузії інновацій, окреслення її площини та ролі в інноваційному процесі, вивчення закордонного досвіду організації інноваційної діяльності.

Питання для обговорення:

1. Інноваційні теорії.
2. Інноваційна економіка і чинники, які зумовлюють її розвиток.
3. Поняття і класифікація інновацій.
4. Функції інновацій.
5. Життєвий цикл інновацій.
6. Зарубіжний досвід впровадження інновацій на підприємстві.
7. Необхідність активізації інноваційної діяльності в Україні.

Література:

1. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.
2. Іванова О.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Харків: НУА-Видавництво, 2020, 108 с.
3. Руснак А.В., Савченко О. Г., Ломоносов Д.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Іліон, 2021, 324 с.

Практичне заняття № 2

Тема 3. Сутнісна характеристика інноваційної діяльності та інноваційних процесів.

Мета: опрацювання дефініції поняття «інноваційний процес» та його порівняльна характеристика з основними термінами інноваційної теорії; застосування класифікаційного методу у вивченні інноваційних процесів; виділення стадій та етапів інноваційного процесу.

Питання для обговорення:

1. Сутність та зміст інноваційної діяльності. Етапи проходження інноваційної діяльності та їх зміст.
2. Об'єкти та суб'єкти інноваційної діяльності та їх функції.
3. Фактори, які впливають на інноваційне підприємство.
4. Класифікація інновацій. Основні види (типи) інновацій.
5. Життєвий цикл інновацій. Зміст окремих стадій життєвого циклу.

Література:

1. Руснак А.В., Савченко О. Г., Ломоносов Д.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Іліон, 2021, 324 с.
2. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент: підручник: Гельветика, 2023, 334 с.
3. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: Центр навчальної літератури, 2021, 496 с.
4. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.
5. Глібко С.В., Розгон О. В., Стріжкова А.В. Інноваційне право: науково-практичний посібник: Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020, 244 с.

Практичне заняття № 3

Тема 4. Інфраструктура інноваційної діяльності. Сфера інноваційної діяльності.

Мета: вивчення організаційних структур підтримання інноваційного підприємництва; організаційних форм інтеграції науки і виробництва (РНТЦ, технопарк, технополіс); регіональних науково-технологічних центрів (РНТЦ).

Питання для обговорення:

1. Організаційні структури підтримання інноваційного підприємництва.
2. Венчурні фірми: радикальні інновації, ризикове підприємство.
3. Регіональні науково-технологічні центри.
4. Види РНТЦ: засновницькі центри, центри інновацій і центри промислової технології.

Література:

1. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.
2. Гук О.В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г.А. Інвестування інноваційної діяльності: навчальний посібник: Київ: Електронне мережне навчальне видання: 2022, 169 с.
3. Іванова О.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Харків: НУА-Видавництво, 2020, 108 с.

Практичне заняття № 4

Тема 5. Інноваційне партнерство та інтрапренерство.

Мета: опрацювання методики побудови інноваційного партнерства, політики фірми, визначення її місця у стратегії розвитку підприємства; опрацювання механізму формування інтрапренерства; напрацювання навиків формування і представлення інноваційної політики підприємства.

Питання для обговорення:

1. Змістова характеристика інноваційної політики фірми.
2. Місце інноваційної політики у загальній стратегії розвитку.
3. Методи вибору інноваційної політики.
4. Передумови та умови розвитку інтрапренерство у внутрішньо фірмовому

підприємстві.

5. Порядок формування творчих груп.

Література:

1. Онищенко В.О., Литвиненко С.Л., Литвиненко Л.Л. Управління інноваціями. Менеджмент: навчальний посібник: Кондор, 2022. 284 с.
2. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.
3. Гук О.В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г.А. Інвестування інноваційної діяльності: навчальний посібник: Київ: Електронне мережне навчальне видання: 2022, 169 с.

Практичне заняття № 5

Тема 6. Система управління інноваційним підприємством

Мета: опрацювання дефініції терміну управління інноваційними процесами; організації управління інноваційною діяльністю; організації управління дослідженнями, розробками та впровадженням інновацій; дослідження проблем та завдань оперативного менеджменту на всіх стадіях життєвого циклу інновацій.

Питання для обговорення:

1. Функції і методи управління інноваційною діяльністю.
2. Особливості організації управління дослідженнями, розробками та впровадженням інновацій.
3. Сутність оперативного менеджменту інноваційної діяльності та її контролю.
4. Види і роль організаційних структур в управлінні інноваційними процесами.
5. Принципи та етапи процесу побудови організаційних структур управління інноваційною діяльністю.
6. Обґрунтування вибору організаційних структур управління інноваційною діяльністю.

Література:

1. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент: підручник: Гельветика, 2023, 334 с.
2. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: Центр навчальної літератури, 2021, 496 с.
3. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.
4. Руснак А.В., Савченко О. Г., Ломоносов Д.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Іліон, 2021, 324 с.
5. Глібко С.В., Розгон О. В., Стріжкова А.В. Інноваційне право: науково-практичний посібник: Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020, 244 с.

Практичне заняття № 6

Тема 7. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій

Мета: опрацювання методики аналізу організаційних форм реалізації інновацій, визначення їх переваг і недоліків; поняття інтелектуальної власності та характеристика її об'єктів; переваги і недоліки венчурних підприємств; дефініція інноваційної інфраструктури.

Питання для обговорення:

1. Науково-дослідні та проектно-конструкторські організації.
2. Технопарки.
3. Технополіси.
4. Інноваційне підприємництво.

Література:

1. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: Центр навчальної літератури, 2021, 496 с.
2. Гук О.В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г.А. Інвестування інноваційної діяльності: навчальний посібник: Київ: Електронне мережне навчальне видання: 2022, 169 с.
3. Защепкіна Н.М., Дорожинська Г. В. Організація науково-інноваційної діяльності: навчальний посібник: Київ: Електронне мережне навчальне видання: 2022, 83 с.

Практичне заняття № 7

Тема 8. Фінансування інноваційних процесів

Мета: опрацювання поняття і види фінансування інноваційної діяльності; методика визначення джерел фінансування інноваційної діяльності; опрацювання методики пошуку джерел фінансування інноваційних проектів підприємства; можливості залучення закордонних інвестицій у фінансування інноваційних проектів; поняття і методика формування інноваційних проектів на підприємстві.

Питання для обговорення:

1. Джерела та види фінансування інноваційної діяльності.
2. Фінансування інноваційної діяльності: форми, засоби.
3. Джерела фінансування інноваційної діяльності.
4. Лізингове фінансування інноваційної діяльності.
5. Інноваційний проект як об'єкт фінансування.

Література:

1. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: Центр навчальної літератури, 2021, 496 с.
2. Онищенко В.О., Литвиненко С.Л., Литвиненко Л.Л. Управління інноваціями. Менеджмент: навчальний посібник: Кондор, 2022. 284 с.

3. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.

Практичне заняття № 8

Тема 9. Державне регулювання інноваційної діяльності

Мета: опрацювання державної політики регулювання інноваційної діяльності підприємств; аналіз інструментарію реалізації інноваційної політики суб'єктів господарювання; переваги і недоліки прискореної амортизації; визначення і аналіз правових аспектів охорони інтелектуальної власності, видів і типів об'єктів інтелектуальної власності, вивчення закордонного досвіду охорони інтелектуальної власності.

Питання для обговорення:

1. Державна інноваційна політика: принципи і методи реалізації.
2. Форми і методи державного регулювання інноваційної діяльності фірми.
3. Правове забезпечення інноваційної діяльності.
4. Зарубіжний досвід державного регулювання інноваційної діяльності.

Література:

1. Онищенко В.О., Литвиненко С.Л., Литвиненко Л.Л. Управління інноваціями. Менеджмент: навчальний посібник: Кондор, 2022. 284 с.
2. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.
3. Руснак А.В., Савченко О. Г., Ломоносов Д.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Іліон, 2021, 324 с.
4. Глібко С.В., Розгон О. В., Стріжкова А.В. Інноваційне право: науково-практичний посібник: Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020, 244 с.

Практичне заняття № 9

Тема 10. Моніторинг інновацій

Мета: визначення поняття моніторингу інновацій та окреслення методичних аспектів здійснення моніторингу інноваційної діяльності; опрацювання практичних аспектів моделювання процесів дифузії інновацій на підприємстві.

Питання для обговорення:

1. Суть та необхідність моніторингу інновацій.
2. Моніторинг науково-дослідницької діяльності.
3. Моніторинг інноваційної діяльності
4. Методичні аспекти моніторингу і моделювання процесів дифузії інновацій.
5. Дослідження процесів дифузії інновацій.

Література:

1. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.

2. Руснак А.В., Савченко О. Г., Ломоносов Д.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Іліон, 2021, 324 с.
3. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: Центр навчальної літератури, 2021, 496 с.

Практичне заняття № 11

Тема 12. Ризики в інноваційному підприємстві

Мета: *опрацювання дефініції понять «ризик» інноваційної діяльності суб'єктів господарювання, визначення принципів, критеріїв, методів; вивчення механізму управління ризиками в інноваційному підприємстві; оцінка ризиків та формування карти ризику; дослідження вибору стратегії поведінки підприємства по відношенню до ризиків.*

Питання для обговорення:

1. Характеристика ризиків в інноваційному підприємстві і причини їх виникнення.
2. Види ризиків на окремих етапах "життєвого циклу інновацій".
3. Механізм управління ризиками в інноваційному підприємстві.
4. Фактори, що впливають на виникнення ризиків.
5. Формування карти ризику.
6. Вибір стратегії поведінки підприємства по відношенню до ризиків.
7. Ухилення від ризику.

Література:

1. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: навчальний посібник: Університетська книга, 2023, 336 с.
2. Іванова О.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Харків: НУА-Видавництво, 2020, 108 с.
3. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: Центр навчальної літератури, 2021, 496 с.

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

В процесі вивчення курсу «Інноваційне підприємництво» кожен студент виконує комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ).

Основна мета комплексного практичного індивідуального завдання – відпрацювання практичних навичок в організації інноваційної діяльності на підприємстві в умовах посилення конкурентної боротьби на глобалізованому ринку.

КПЗ видається студенту у перші два тижні навчання та виконується упродовж семестру відповідно до встановлених графіків, дотримання яких є необхідною передумовою допуску до здачі змістових модулів.

КПЗ реалізується у формі наскрізної практичної задачі, вирішення якої потребує успішного засвоєння змісту дисципліни та отримання навичок застосування набутих знань шляхом проведення розрахунків, обґрунтування рішень, моделювання процесів. з цією метою студентам запропоновано представити бізнес-план інноваційного проекту. Інноваційні проекти представляють собою програми створення і впровадження різноманітних новинок, які реалізують спеціалізовані наукові організації, конструкторсько-технологічні або освітянські центри. Для України проблема активізації інноваційної діяльності є актуальною і ініціаторами її вирішення зможуть стати саме молоді спеціалісти, які розуміють, що глобалізація світової економіки супроводжується дедалі зростаючим науково-технічним і технологічним чинниками. Усесторонні дослідження закономірностей ефективного функціонування суб'єктів господарювання, а також теоретичних основ організації інноваційного підприємництва, дозволяють вийти на рівень науково обґрунтованих практичних рекомендацій у сфері розробки та обґрунтування інноваційних проектів.

При виборі конкретного проекту студент повинен врахувати реальні можливості збору необхідної інформації на підприємстві.

Обсяг роботи необмежений. Робота повинна бути набрана на персональному комп'ютері і роздрукована шрифтом Times New Roman, № 14, через півтора інтервали, на листках формату А4.

Варіанти КПЗ з дисципліни «Інноваційне підприємництво»:

1. Написання інноваційного проєкту для відкриття власного бізнесу.
2. Основні структурні джерела економічного розвитку за теорією американського вченого Майклом Портером.
3. Теорія інноваційного розвитку Й. Шумпетера.
4. Сутність інноваційного підприємництва.
5. Фактори, що сприяють розвитку інноваційного підприємництва.
6. Види інноваційного підприємництва.
7. Моделі інноваційного підприємництва.
8. Інноваційний тип розвитку. Високі технології. Інноваційне підприємство.
9. Інноваційний тип розвитку як мета економічної політики держави.
10. Сучасні світові тенденції та особливості інноваційного розвитку в Україні.
11. Пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні відповідно до «Стратегії інноваційного розвитку України на період до 2030 року».
12. Сутність та зміст інноваційної діяльності.
13. Сутність та класифікацій інновацій.
14. Етапи, стадії і форми інноваційного процесу.
15. Життєвий цикл інновацій.
16. Сутність і завдання інноваційної політики підприємства.
17. Наступально-ризиковий тип інноваційної політики та її завдання
18. Поняття і зміст інноваційного партнерства.
19. Ключові принципи встановлення і підтримки партнерських відносин.
20. Форми інноваційного партнерства.
21. Формування некомерційних інноваційних партнерств та цілі їх діяльності.
22. Інжинірингові партнерства як різновид некомерційного партнерства.
23. Державно-приватні партнерства (ДПП) як інституційний та організаційний альянс між державою і бізнесом.

24. Партнерство на міжнародному рівні та його роль у формуванні внутрішньо фірмового підприємництва.

25. Сутність інтрапренерства. Передумови та умови розвитку інтрапренерства.

26. Завдання і принципи системи фінансування інноваційної діяльності.

27. Види і джерела фінансування інноваційної діяльності, їх переваги та недоліки.

28. Франчайзинг як найповніша фінансова схема залучення інвестиційних ресурсів в інноваційну діяльність.

29. Фінансування інноваційної діяльності венчурним капіталом. Типи венчурних підприємств.

30. Форми та особливості лізингового фінансування

31. Основні показники економічної ефективності інноваційних проектів.

32. Показники ефективності використання інновацій.

33. Сутність і завдання державної інноваційної політики.

34. Методи й інструменти державного регулювання інноваційної діяльності.

35. Правові аспекти охорони інтелектуальної власності.

36. Механізм передавання права на об'єкти промислової власності.

37. Характеристика ризиків в інноваційному підприємстві і причини їх виникнення.

38. Класифікація ризиків в інноваційної діяльності.

39. Ризик-менеджмент в інноваційному підприємстві

7. Самостійна робота

Реформування вищої освіти в Україні, ґрунтується на впровадженні вимог Болонського процесу, які передбачають зменшення аудиторного навантаження і актуалізують проблеми самостійного оволодіння фаховим матеріалом, що в умовах економіки знань та інформаційного суспільства постійно оновлюється. Для підвищення рівня фахової підготовки та покращення якості вищої освіти важливе значення організація роботи студентів поза аудиторією.

Самостійна робота студента полягає у вивченні теоретичного матеріалу та набутті практичних навиків для обґрунтування інноваційних рішень і проєктів, які розробляються на промислових підприємствах. Крім, цього, самостійна робота студентів у вищій школі як засіб педагогічної діяльності направлена на формування внутрішнього світу особистості, розвиток у майбутніх економістів здібностей до постійного самонавчання і самовдосконалення.

При вивченні курсу «Управління інноваційною діяльністю» самостійна робота передбачає виконання у процесі навчальної, пізнавальної та практичної діяльності студентами завдань, які слугують підставою для формування високого рівня професійної спроможності на конкурентному ринку.

Головна мета самостійної роботи студентів полягає у набутті ними навиків пошуку необхідної інформації, її перетворенні у знання і визначенні індивідуального вектору у самонавчанні.

Для досягнення поставленої мети при вивченні курсу «Управління інноваційною діяльністю» запропоновано здійснення низки заходів:

- включати самостійні завдання у структуру лекційних і практичних занять;
- аналізувати результати самостійного опрацювання матеріалу, включаючи їх у завдання різних видів перевірки знань (опитування, дискусії, ректорські контрольні роботи, екзаменаційні білети);
- формувати наукове мислення у студентів для розробки інноваційних проєктів;
- розвивати комунікативні здібності у студентів для набуття навичок колективної роботи при реалізації інноваційних проєктів.

У зв'язку з цим, участь викладача при організації самостійної роботи студентів полягає у виконанні функції менеджера, який методично скеровує студента до вивчення матеріалу дисципліни на основі побудови структурно-логічних схем.

Методологічною основою при виконанні запропонованих студентами завдань для самостійної роботи з курсу «Управління інноваційною діяльністю» є загальнонаукові і спеціальні методи теорії пізнання, системного аналізу і синтезу, групування і порівняння, логічного узагальнення, статистичного і техніко-економічного аналізу.

В сучасних умовах для підвищення якості підготовки фахівців у сфері економіки представлення результатів самостійної роботи з курсу «Управління інноваційною діяльністю» пропонується визначати як вид студентської навчально-наукової продукції, який передбачає проходження студентом усіх ланок вирішення завдання від створення бібліографічного списку, анотації, реферату, огляду матеріалу, аналітичної довідки з обґрунтованими висновками та пропозиціями.

Обсяг роботи необмежений.

Ефективність даного виду роботи залежатиме від зацікавленості студента у власному розвитку шляхом набуття гностичних, проектувальних, конструктивних знань і вмінь, якими повинен володіти конкурентоспроможний фахівець з економіки підприємства.

Денна форма навчання

№ з/п	Тематика
1	Предмет і зміст курсу
2	Сутнісна характеристика інноваційної діяльності та інноваційних процесів.
3	Сутнісна характеристика інноваційної політики підприємства
4	Інфраструктура інноваційної діяльності. Сфера інноваційної діяльності.
5	Інноваційне партнерство та інтрапренерство.
6	Система управління інноваційним підприємництвом
7	Сучасні організаційні форми реалізації інновацій
8	Фінансування інноваційних процесів
9	Державне регулювання інноваційної діяльності
10	Моніторинг інновацій
11	Комплексна оцінка ефективності інноваційної діяльності фірми
12	Ризики в інноваційному підприємстві

Заочна форма навчання

№ з/п	Тематика
1	Предмет і зміст курсу
2	Сутнісна характеристика інноваційної діяльності та інноваційних процесів.
3	Сутнісна характеристика інноваційної політики підприємства
4	Інфраструктура інноваційної діяльності. Сфера інноваційної діяльності.
5	Інноваційне партнерство та інтрапренерство.
6	Система управління інноваційним підприємництвом
7	Сучасні організаційні форми реалізації інновацій
8	Фінансування інноваційних процесів
9	Державне регулювання інноваційної діяльності
10	Моніторинг інновацій
11	Комплексна оцінка ефективності інноваційної діяльності фірми
12	Ризики в інноваційному підприємстві

8. Тренінг з дисципліни

Організація проведення тренінгу

1. *Вступна частина* проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.
2. *Організаційна частина* полягає в ознайомленні з правилами проведення тренінгового заняття та умов підбиття підсумків.
3. *Практична частина* реалізується групою чи підгрупами студентів чисельністю 4-5 осіб шляхом виконання завдань чи вирішення проблемних питань тренінгового заняття.
4. *Підведення підсумків* відбувається шляхом обговорення результатів виконання тренінгового завдання групою чи підгрупами студентів, обміну думками з питань, винесених на тренінгове заняття.

Тематика тренінгу

Тема тренінгу: Принципи формування інноваційної політики підприємства.

Тема тренінгу: Фінансування інноваційної діяльності венчурним капіталом. Типи венчурних підприємств.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Управління інноваційною діяльністю» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- реферати;
- оцінювання результатів КПЗ;
- письмова робота;
- залік.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Інноваційне підприємництво» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від підсумкової оцінки
Заліковий модуль 1 (теми 1-6): 1. Усне опитування під час практичних занять (6 тем по 7 балів) = 42 балів 2. Письмова робота = 58 балів	30
Заліковий модуль 2 (теми 7-12): 1. Усне опитування під час практичних занять (6 тем по 7 балів) = 42 балів 2. Письмова робота = 58 балів	40
Заліковий модуль 3: 1. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів 2. Написання та захист КПЗ = 80 балів	30

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор <i>Epson EB-505</i>	1-12
2	Прикладне програмне забезпечення загального призначення <i>Microsoft Office</i>	1-12

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ОСНОВНА :

1. Онищенко В.О., Литвиненко С.Л., Литвиненко Л.Л. Управління інноваціями. Менеджмент: навчальний посібник: Кондор, 2022. 284 с.
2. Заблоцький Б.Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Новий світ, 2021, 427 с.
3. Господарський кодекс України. [Електронний ресурс]: (Частина 4. – Розділ VI Особливості правового регулювання в окремих галузях господарювання. – Гл. 34 «Правове регулювання інноваційної діяльності»). URL: <http://www.profiwins.com.ua/uk/legislation/kodeks/>
4. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: навчальний посібник: Університетська книга, 2023, 336 с.
5. Іванова О.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Харків: НУА-Видавництво, 2020, 108 с.
6. Закон України «Про інвестиційну діяльність» [Електронний ресурс]: (Відомості Верховної Ради України, 1991. – № 47, ст. 646). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4218-17>
7. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» [Електронний ресурс]: (Відомості Верховної Ради України, 2006. – № 47, ст. 463). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/190-16>
8. Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу» [Електронний ресурс]: (Відомості Верховної Ради України, 1995. – № 9, ст. 56). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/51/95-вр>
9. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» [Електронний ресурс]: (Відомості Верховної Ради України, 1994. – № 7, ст. 32). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>
10. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [Електронний ресурс]: (Відомості Верховної Ради України, 2012. – № 19-20, ст.166). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>

11. Закон України «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків» [Електронний ресурс]: (Відомості Верховної Ради України, 2006. – № 22, ст. 182). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3333-15>
12. Бутко М., Бутко І., Мурашко М., Дітковська М., Олійченко І. Менеджмент інноваційної діяльності: навчальний посібник: Центр навчальної літератури, 2021, 496 с.
13. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент: підручник: Гельветика, 2023, 334 с.
14. Руснак А.В., Савченко О. Г., Ломоносов Д.А. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник: Іліон, 2021, 324 с.
15. Защепкіна Н.М., Дорожинська Г. В. Організація науково-інноваційної діяльності: навчальний посібник: Київ: Електронне мережне навчальне видання: 2022, 83 с.
16. Заблоцький Б. Ф. Економіка і організація іноваційної діяльності: навч. посіб. / Б. Ф. Заблоцький. – 2-ге вид. – К.: Ліра-К, 2015. – 428 с.
17. Гук О.В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г.А. Інвестування інноваційної діяльності: навчальний посібник: Київ: Електронне мережне навчальне видання: 2022, 169 с.
18. Глібко С.В., Розгон О. В., Стріжкова А.В. Інноваційне право: науково-практичний посібник: Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020, 244 с.
19. Плахотнік О. Економіка інновацій: конспект лекцій для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня всіх технічних спеціальностей / О. Плахотнік. Кам'янське: ДДТУ, 2022.
20. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
21. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: www.nbuv.gov.ua
22. Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://rada.gov.ua>

23. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

23. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. – Режим доступу: <http://www.uaib.com.ua>